

ŠIAULIŲ R. ŠVIETIMO PAGALBOS TARNYBOS KĖLIMO PLATFORMOS NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių r. švietimo pagalbos tarnybos kėlimo platformos naudojimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato reikalavimus, kaip turi būti paleidžiama, naudojama, prižiūrima kėlimo platforma, tikrinama jos techninė būklė.

2. Taisyklės taikomos kėlimo platformai, įrenginiui su kabina, sustojančiai nustatytuose lygiuose, skirtai kelti:

2.1. žmones;

2.2. žmones ir krovinius;

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

EB atitikties deklaracija – kėlimo platformos surinkėjo ar kėlimo platformos saugos mazgų gamintojo išduotas dokumentas, kuriuo laiduojama, kad kėlimo platformai ar kėlimo platformos saugos mazgams yra atlikta viena iš procedūrų pagal techninio reglamento „Liftai“ VI, X, XII, XIII arba XIV priedų nuostatas, ir jie yra saugūs naudoti.

Kėlimo platforma – tai vertikalus platforminis keltuvas (liftas), kurio kabinoje įrengtas valdymo pultas ir kuris skirtas visų tipų keleivių naudojimuisi, įskaitant vyresnio amžiaus žmones bei žmones su negalia.

Remontas – sudilusių, sulūžusių ar dėl kitų priežasčių netinkamų naudoti dalių, mazgų keitimas ar taisymas, nekeičiant lifto techninių charakteristikų. Remontu nelaikomi modifikavimo darbai.

Specializuota liftų priežiūros ir remonto įmonė (toliau – specializuota įmonė) – tai juridinis asmuo, kuris specializuojasi atlikti šiose Taisyklėse numatytus ir lifto surinkėjo pateiktuose techniniuose dokumentuose nurodytus privalomuosius nuolatinės priežiūros darbus, remontus bei teikiantis kitas specializuotas lifto nuolatinės priežiūros paslaugas, prisiimantis atsakomybę už atliekamų darbų kokybę pagal sutartį, sudaromą tiesiogiai su kėlimo platformos savininku, turintis reikiamą skaičių kvalifikuoto personalo darbams atlikti. Teikti nuolatinės kėlimo platformos priežiūros paslaugas specializuota įstaiga gali tik turėdama civilinės atsakomybės draudimo sutartį.

4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme.

5. Taisyklės taikomos mažoms kėlimo platformoms (liftams), kurių kėlimo galia neviršija 400 kg, kabinos matmenys neviršija šių dydžių: grindų plotis – 1,48 m, ilgis – 1,16 m, aukštis – 2,1 m.

6. Iki šių taisyklių įsigaliojimo pradėta naudoti kėlimo platforma turi atitikti teisės aktų, standartų ir kitų norminių dokumentų, reglamentavusių kėlimo platformos įrengimą saugos reikalavimus.

7. Naudojamos kėlimo platformos atitikimą sveikatos ir saugos reikalavimams bei jo tobulinimo būtinumą, pavojų identifikavimą ir rizikos vertinimą pagal LST EN 81-80 standarto „Liftų projektavimo ir įrengimo saugos taisyklės. Naudojami liftai. 80 dalis. Naudojamų keleivinių ir krovinių liftų saugos gerinimo taisyklės“ rekomendacijas, nustato kėlimo platformos savininkas ir (arba) specializuota įmonė, jei su ja yra sudaryta sutartis dėl liftų nuolatinės priežiūros bei numato atitinkamas priemones saugos lygiui gerinti ir šių priemonių įgyvendinimo terminus. Įgaliota įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaiga, atlikdama kėlimo platformos techninės būklės

tikrinimą, pateikia savo išvadas dėl pavojų ir rizikos šalinimo būdų, apimčių ir priemonių.

8. Kėlimo platformos savininkas atsako už nuolatinę liftų priežiūrą ir tinkamą, funkcionalų bei saugų jų naudojimą. Kėlimo platforma turi būti naudojama kėlimo platformos surinkėjo nustatytais sąlygomis ir vadovaujantis jo pateiktais techniniais dokumentais, šiomis Taisyklėmis, Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais liftų naudojimą. Jeigu kėlimo platformos surinkėjas nustatė griežtesnes kėlimo platformos naudojimo sąlygas negu šios Taisyklės, tai naudojant kėlimo platformą būtina vadovautis kėlimo platformos surinkėjo nustatytais sąlygomis.

9. Kėlimo platformos savininkas turi teisę pareigas, nurodytas Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 10 straipsnio 2 dalies 3, 5 ir 9 punktuose, perduoti specializuotai įmonei, įsipareigojančiai atlikti tuos darbus pagal sutartį, sudaromą tiesiogiai su kėlimo platformos savininku dėl jos nuolatinės priežiūros.

II SKYRIUS

KĖLIMO PLATFORMOS PRIPAŽINIMAS TINKAMU NAUDOTI IR REGISTRAVIMAS

10. Prieš pradėdamas naudoti kėlimo platformą, jos savininkas turi sudaryti sutartį dėl jo techninės būklės tikrinimo su viena jo paties pasirinkta įgaliota potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaiga (toliau – įgaliota įstaiga).

11. Kėlimo platforma pripažįstama tinkama saugiai naudoti, kai įgaliotos įstaigos ekspertas, atlikęs pirminį kėlimo platformos techninės būklės patikrinimą, surašo išvadą, kad kėlimo platforma yra tinkama saugiai naudoti, ir padaro atitinkamą įrašą jos techninių dokumentų byloje (kėlimo platformos pase).

12. Išvadą apie naujai įrengtos kėlimo platformos tinkamumą pradėti naudoti įgaliotos įstaigos ekspertas pateikia jos savininkui.

13. Eksploatuojamos kėlimo platformos periodiškus techninės būklės patikrinimus, bandymus ir įvertinimus arba patikrinimus, bandymus ir įvertinimus po modifikavimo ar avarijos atlieka įgaliota įstaiga.

14. Kėlimo platformos savininkas ir (arba) specializuota įmonė privalo turėti ir saugoti kėlimo platformos techninių dokumentų bylą (pasą), kurioje turi būti:

14.1. informacija apie techninius parametrus ir charakteristikas;

14.2. ataskaitos apie kėlimo platformos periodinius bandymus ir patikrinimus, informacija apie remontą, keičiamus lynus bei kitus svarbius mazgus ir dalis, duomenys apie modifikavimus ir avarijas;

14.3. kėlimo platformos surinkėjo pateikta naudojimo instrukcija su brėžiniais ir schemomis, reikalingais normaliam kėlimo platformos naudojimui, taip pat priežiūrai, kontrolei, remontui, periodiniam patikrinimui ir gelbėjimo veiksams atlikti.

15. Kėlimo platformos techninių dokumentų bylos (paso) dalyje apie techninius kėlimo platformos parametrus ir charakteristikas turi būti ši informacija:

15.1. įrengimo vieta;

15.2. surinkėjas ir saugos mazgų gamintojas (pavadinimas ir adresas);

15.3. savininkas ir (arba) kitas asmuo, nurodytas šių Taisyklių 9 punkte (pavadinimas ir adresas);

15.4. atidavimo naudoti data;

15.5. pagrindiniai kėlimo platformos parametrai ir jų charakteristikos (tipas, vardinė apkrova, greitis, keleivių skaičius, eiga (kėlimo aukštis), sustojimų skaičius, kabinos ir atsvaro (balansinio svarmens) masė);

15.6. įrengimo statinyje brėžiniai.

16. Techninių dokumentų bylos (paso) lapai turi būti sunumeruojami ir įrišami į vieną ar kelis segtuvus.

III SKYRIUS

KĖLIMO PLATFORMOS NAUDOJIMAS IR PRIEŽIŪRA

17. Saugiam ir tinkamam kėlimo platformos naudojimui užtikrinti lifto savininkas ir (arba) specializuota įmonė privalo:

17.1. organizuoti kėlimo platformos nuolatinę priežiūrą, atsižvelgiant į pastato ir jos paskirtį, išdėstymą bei konstrukcines galimybes;

17.2. naudoti kėlimo platformą pagal paskirtį ir tik turint įgaliotos įstaigos išvadą, kad ji yra tinkamas saugiai naudoti;

17.3. paruošti kėlimo platformą įgaliotos įstaigos atliekamiems techninės būklės patikrinimams ir pranešti apie tai šiai įstaigai, sudaryti jos darbuotojams reikiamas darbo sąlygas ir pateikti kėlimo platformos techninius dokumentus;

17.4. sustabdyti (išjungti) kėlimo platformą, kai įgaliotos įstaigos ekspertas, atlikdamas kėlimo platformos techninės būklės vertinimą, nustato, kad jos naudojimas neužtikrina saugos, kelia pavojų žmonių sveikatai, gyvybei, turtui arba gali įvykti avarija;

17.5. užtikrinti, kad kabinoje, ant kėlimo platformos valdymo jungiklių, pavaros, greičio ribotuvo, buferių, saugos, avarinio iškvietimo įtaisų, durų užraktų, durų būtų reikiami neištrinami užrašai, etiketės, ženklai;

17.6. tvarkomuoju dokumentu skirti kėlimo platformą prižiūrintį darbuotoją, jį supažindinant su kėlimo platformos naudojimo instrukcija.

18. Kėlimo platformos nuolatinės priežiūros kontrolė turi būti pavedama specializuotai įmonei.

19. Kabiną su joje esančiais žmonėmis galima pajudinti tik po to, kai šie asmenys išpėjami, kad kabina pajudės.

20 Naudojant ir prižiūrint kėlimo platformą draudžiama:

20.1. atjungti kėlimo platformos apsaugos įtaisus;

20.2. paleisti kėlimo platformą, tiesiogiai paveikiant galios jungtuvus, apeinant apsauginius įtaisus;

20.3. jungti prie kėlimo platformos valdymo grandinės elektrinius instrumentus, apšvietimo lempas arba kitus prietaisus (išskyrus matavimo);

20.4. kėlimo platformos valdymo ar jo patikrinimo metu aptikus netinkamus naudoti apsaugos įtaisus, signalizavimo, pasikalbėjimo ar apšvietimo sistemas, taip pat kitus gedimus, keliančius pavojų saugai, būtina kėlimo platformą išjungti iki to laiko, kol šie gedimai bus pašalinti. Kėlimo platformos darbas atnaujinamas, kai tai leidžia gedimą pašalinęs asmuo. Apie gedimo pašalinimą padaromas atitinkamas įrašas kėlimo platformos apžiūrų žurnale.

21. Kėlimo platformos savininkas ir (arba) specializuota įmonė kontroliuoja kėlimo platformos nuolatinę priežiūrą atliekančių asmenų darbą ir:

21.1. saugo kėlimo platformos techninę bylą (pasą) ir kitus techninius dokumentus;

21.2. sudaro kėlimo platformos techninių apžiūrų ir remonto grafikus ir kontroliuoja jų vykdymą;

21.3. savininko ir (arba) specializuotos įmonės nustatyta tvarka darbo vietoje instruktuoja kėlimo platformos elektromechaniką ir kitą jos nuolatinę priežiūrą atliekantį personalą;

21.4. ruošia kėlimo platformą techninei būklei patikrinti ir dalyvauja atliekant jos techninės būklės patikrinimą;

21.5. nustatęs, kad dėl kėlimo platformos gedimo arba netinkamos techninės būklės kėlimo platformą kelia pavojų žmonių gyvybei arba sveikatai, naminių gyvūnų gyvybei arba gresia avarija, sustabdo kėlimo platformos darbą, apie tai praneša jos savininkui ir imasi skubių priemonių šiems sutrikimams pašalinti;

21.6. pagal kompetenciją vykdo kontrolės įstaigų nurodymus, organizuoja įgaliotų įstaigų atliekamų techninės būklės patikrinimų arba kėlimo platformos nuolatinės priežiūros metu nustatytų trūkumų šalinimą.

IV SKYRIUS KĖLIMO PLATFORMOS TECHNINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS

22. Kėlimo platformos savininkas ir (arba) specializuota įmonė privalo užtikrinti, kad laiku

4

būtų atliekami kėlimo platformos techninės būklės patikrinimai, kurių metu įgaliotos įstaigos ekspertas nustato, ar kėlimo platforma gali iki kito patikrinimo patikimai ir saugiai veikti esamomis jų naudojimo sąlygomis.

23. Kėlimo platformos naudojimo metu įgaliotos įstaigos eksperto atliekami techninės būklės patikrinimai ir bandymai neturėtų būti griežtesni nei tie, kuriuos būtina atlikti prieš pirmą kartą atiduodant liftą naudoti pagal atitikties vertinimo procedūrą.

24. Kėlimo platformos techninės būklės tikrinimų apimtis, metodai ir periodiškumas nustatomi pagal kėlimo platformos surinkėjo nurodymus ir atliekami pagal įgaliotos įstaigos parengtas kėlimo platformos techninės būklės tikrinimo procedūras. Jeigu kėlimo platformos surinkėjas ar atskirų kėlimo platformos mazgų gamintojas nenurodė kitaip, kėlimo platforma turi būti vertinama, atliekant techninės būklės tikrinimą:

24.1. prieš pradėdant jį naudoti pirmą kartą;

24.2. ne rečiau kaip kas 36 mėnesiai, atliekant dalinius techninius patikrinimus (toliau – DTP);

24.3. po kėlimo platformos modifikacijos, avarijos arba remonto, kurio metu keičiama kėlimo platformos pavara, varantysis skriemulys, kreipės arba valdymo būdas;

24.4. DTP metu įgaliotos įstaigos ekspertas turi patikrinti kėlimo platformos techninius dokumentus ir atlikti jos apžiūrą, siekdamas nustatyti, ar kėlimo platforma naudojama pagal paskirtį, ar tinkamai organizuota nuolatinė kėlimo platformos priežiūra, ar yra visi reikalingi dokumentai, sutartys ir ar yra personalas, mokantis ją prižiūrėti, reguliuoti, remontuoti ir galintis atlikti kitus jos surinkėjo numatytus nuolatinės priežiūros veiksmus.

25. Kėlimo platformos techninės būklės patikrinimą atliekančiam ekspertui turi būti pateikiami šie dokumentai:

25.1. techninė byla (pasas);

25.2. kėlimo platformos apžiūrų žurnalas;

25.3. kėlimo platformos savininko ir (arba) specializuotos įmonės tvarkomieji dokumentai apie asmens paskyrimą prižiūrėti kėlimo platformą.

26. Tikrinant kėlimo platformos techninius dokumentus, privalu įsitikinti, ar:

26.1. tinkamai pildoma kėlimo platformos techninė byla (pasas);

26.2. kėlimo platformos techninėje byloje (pase) yra kaupiami būtini dokumentai apie kėlimo platformos remontą ar pakeistus apsauginius įrenginius;

26.3. tinkamai įforminta nuolatinė kėlimo platformos priežiūra, kai ji vykdoma savo jėgomis ir kai tarp kėlimo platformos savininko ir specializuotos įmonės sudaryta sutartis dėl jos nuolatinės priežiūros, ir ar sutartis galioja;

26.4. kėlimo platformos naudojimosi nurodymai pritvirtinti kėlimo platformos kabinoje;

26.5. kėlimo platformos apžiūrų žurnalas;

26.6. savininko ir (arba) specializuotos įmonės tvarkomuoju dokumentu yra paskirtas tinkamos kvalifikacijos ir kėlimo platformos prižiūrintis darbuotojas, ar jis supažindintas su lifto naudojimo instrukcijomis;

27. Atliekant naudojamo lifto apžiūrą reikia patikrinti, ar:

27.1. elektriniai aparatai valdymo spintoje atitinka schemą ir yra tinkamai sutvarkyti;

27.2. tinkamai įrengtas, paženklintas ir ar tinkamai veikia įvadinis įrenginys (kėlimo platformos grupės įvadiniai įrenginiai, mechanizmų spinta, varytuvas, elektros įranga, mechaniniai saugos įtaisai, kėlimo platformos valdymo įtaisai);

27.3. tinkamas kabinos apšvietimas;

27.4. tinkamai sutvarkytos durys;

27.5. tinkamai sutvarkytos šachtos durys, ar teisingai sureguliuotos automatinės durų spynos ir elektriniai saugos aparatai;

27.6. nepažeista kabinos ir atsvaro pakaba, hidraulinio cilindro tvirtinimas;

27.7. matmenys nuo kabinos išorinės sienos iki šachtos sienos bei šachtos durų atitinka surinkėjo nustatytus matmenis;

27.8. nepažeisti kabinos ir šachtos aptvarai;

27.9. tiksliai sustoja kabina įlaipinimo aikštelėse;

5

27.10. tinkamai veikia kėlimo platformos elektrinė schema.

28. Įgaliotos įstaigos ekspertas turi taip organizuoti darbą, kad būtų tikras, jog įvykdė visus kėlimo platformos techninės būklės tikrinimo procedūroje numatytus veiksmus pagal lifto techninį pasą ir lifto naudojimo ir techninės priežiūros instrukciją.

29. PTP metu įgaliotos įstaigos ekspertas turi patikrinti lifto techninius dokumentus ir atlikti lifto apžiūrą, kaip numatyta DTP ir, esant teigiamiems rezultatams, atlikti kai kurių mazgų, kurie kėlimo platformai normaliai veikiant nėra naudojami, bandymus, siekiant įsitikinti, kad šie mazgai tebėra tinkami.

30. Po kėlimo platformos techninės būklės patikrinimo įgaliotos įstaigos ekspertas surašo patikrinimo ataskaitą, kurioje nurodo, ar kėlimo platforma tinkama naudoti, jeigu reikia, nurodo jo saugaus naudojimo sąlygas, taip pat nurodo kito techninės būklės patikrinimo datą. Vieną ataskaitos egzempliorių saugo kėlimo platformos savininkas ir (arba) specializuota įmonė, o antrą egzempliorių saugo įgaliota įstaiga iki kito techninės būklės patikrinimo.

31. Kai įstaigos savininkas ar priskirtas kėlimo platformą prižiūrėti asmuo pastebi esminius kėlimo platformos mechanizmų ir sistemų gedimus, mazgų ir detalių susidėvėjimus, jis apie tai privalo informuoti kėlimo platformos savininką ir (arba) specializuotą įmonę bei atitinkamą Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Apie avarijas ir su tuo susijusius nelaimingus atsitikimus bei žalą turtui kėlimo platformos savininkas ir (arba) specializuota įmonė turi pranešti atitinkamam Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui, apylinkės prokuratūrai, įgaliotai įstaigai, savivaldybei, kitiems suinteresuotiems juridiniams bei fiziniams asmenims.

33. Įgaliota įstaiga, atlikusi kėlimo platformos techninės būklės tikrinimus, įstatymų nustatyta tvarka atsako už įstaigos ekspertų veiksmus ir sprendimus.

34. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
